

1.1. Wymiar urlopu wypoczynkowego

Urlop wypoczynkowy przysługuje każdemu pracownikowi, co jednak nie oznacza, że wszyscy mają prawo do takiej samej liczby dni urlopowych. Wymiar urlopu jest zależny od wielu czynników, o których piszemy poniżej.

Określony w art. 154 § 1 KP wymiar urlopu wypoczynkowego odnosi się do pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy i uzależniony jest od stażu pracy oraz wykształcenia pracownika.

Wynosi on:

- 20 dni – jeżeli pracownik jest zatrudniony krócej niż 10 lat;
- 26 dni – jeżeli pracownik jest zatrudniony co najmniej 10 lat.

Kiedy następuje nabycie prawa do 26 dni urlopu?

Ważne

Wymiar urlopu wypoczynkowego wskazany w KP jest wymiarem minimalnym. Może on być ustalony w inny sposób, np. w układzie zbiorowym pracy, regulaminie pracy lub w umowie o pracę, jednakże nigdy nie może być niższy, niż stanowią przepisy KP.

Jak już zostało wspomniane, na wymiar urlopu przysługujący pracownikowi mają wpływ staż pracy i wykształcenie pracownika, które składają się

na tzw. staż urlopowy. Poza tym jego długość zależy od wymiaru etatu, na jaki jest zatrudniony pracownik, a także, od kiedy obowiązuje umowa oraz na jaki okres jest zawarta. Wymiar urlopu jest bowiem wyliczany proporcjonalnie do czasu trwania umowy.

1.1.1. Jak ustalić staż urlopowy pracownika?

Staż urlopowy ustala się z uwzględnieniem dwóch elementów:

1. udokumentowanego stażu pracy pracownika,
2. udokumentowanego i ukończonego wykształcenia.

Podczas ustalania stażu urlopowego należy wyjaśnić, że jest to okres aktywności pracownika, który powinien osiągnąć w celu nabycia prawa do urlopu wypoczynkowego lub wyższego jego wymiaru. Do stażu urlopowego zalicza się przede wszystkim okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę oraz okresy nauki, co bezpośrednio wynika z przepisów KP. Natomiast inne okresy są uwzględniane w tym stażu, jeżeli odrębne przepisy tak stanowią.

Ważne

Do stażu urlopowego nie uwzględnia się okresu zatrudnienia na podstawie umów cywilnoprawnych (umowy zlecenie lub umowy o dzieło) oraz okresu prowadzenia działalności gospodarczej.

Do okresów stażu urlopowego wynikającego z KP zaliczamy m.in.:

- poprzednie (zakończone) okresy zatrudnienia bez względu na przerwy w zatrudnieniu oraz sposób ustania stosunku pracy;
- aktualne (niezakończone) okresy zatrudnienia – tylko w części przypadającej przed nawiązaniem stosunku pracy;
- okresy, za które pracownik otrzymał odszkodowanie z tytułu skrócenia mu okresu wypowiedzenia umowy o pracę (pod warunkiem że

pracownik w tym czasie nie podjął pracy);

- okresy pozostawania bez pracy, za które pracownikowi przyznano wynagrodzenie w związku z orzeczeniem sądu przywracającym pracownika do pracy albo odszkodowanie z powodu bezprawnego rozwiązania umowy o pracę przez pracodawcę;
- okresy urlopu wychowawczego;
- okresy urlopu bezpłatnego, którego udzielono pracownikowi w celu wykonywania pracy u innego pracodawcy, przez okres ustalony w porozumieniu zawartym pomiędzy tymi pracodawcami;
- okresy urlopu bezpłatnego udzielonego pracownikowi młodocianemu uczęszczającemu do szkoły w celu uzupełnienia urlopu wypoczynkowego w czasie ferii szkolnych.

Natomiast okresy zaliczane do stażu urlopowego na podstawie odrębnych przepisów to przykładowo:

- okresy pobierania zasiłków i stypendiów dla bezrobotnych;
- okresy pracy za granicą;
- okresy pracy nakładczej;
- okresy odpłatnego zatrudnienia skazanego;
- okresy prowadzenia indywidualnego gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym;
- okres zasadniczej, zawodowej i nadterminowej służby wojskowej;
- okres pracy w policji, straży granicznej, straży pożarnej;
- okresy pełnienia funkcji związkowej poza zakładem pracy;
- okresy wykonywania mandatu posła lub senatora.

oraz inne okresy, które w myśl ogólnie obowiązujących przepisów podlegają uwzględnieniu do stażu pracy, od którego uzależnione są uprawnienia pracownicze, takie jak urlop wypoczynkowy.

Okresy nauki, które uwzględnia się podczas ustalania stażu urlopowego według art. 155 § 1 KP, przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj ukończonej szkoły	Okres zaliczany do stażu urlopowego
zasadnicza lub inna równorzędna szkole zawodowej	przewidziany programem nauczania czas trwania nauki, nie więcej jednak niż 3 lata
średnia szkoła zawodowa	przewidziany programem nauczania czas trwania nauki, nie więcej jednak niż 5 lat
średnia szkoła zawodowa dla absolwentów zasadniczych (równorzędnych) szkół zawodowych	5 lat
średnia szkoła ogólnokształcąca	4 lata
szkoła policealna	6 lat
szkoła wyższa	8 lat

Powyższe okresy się nie sumują. Bierze się pod uwagę ukończony stopień edukacji, który jest najkorzystniejszy dla pracownika. Ponadto czas nauki uwzględnia się w wymiarze takim, ile trwała nauka przewidziana programem nauczania, jednak nie dłużej niż wskazane powyżej okresy. Co ważne, ukończenie studiów I stopnia już daje podstawę do naliczenia 8 lat do stażu urlopowego. Nie ma także znaczenia, czy studia były dzienne, czy zaoczne.

Ważne

Podczas ustalania stażu urlopowego uwzględnia się jedynie okresy nauki ukończonej, co należy potwierdzić świadectwem ukończenia szkoły lub dyplomem.